ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

แบบจำลองเศรษฐมิติสำหรับการบริโภคและการออมของ

ประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน

นางสาวพิมลพรรณ สุระวาศรี

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ คร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ ประธานกรรมการ อาจารย์ คร. สังคม สุวรรณรัตน์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ คร. อารี วิบูลย์พงศ์

กรรมการ

บทคัดย่อ

พฤติกรรมการบริโภคและการออมบุคคลในสังคม มีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก เนื่องจาก การบริโภคเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในค้านอุปสงค์รวม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภค จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการจัดสรรทรัพยากร การ ผลิต และการลงทุน การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคจึงเป็นประโยชน์ต่อการวางแนวทางการผลิต และการลงทุน และการคำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ส่วนการออมเป็นแหล่งที่มาของเงินทุน สำหรับการลงทุน การขาดเงินออมจะทำให้ต้องพึ่งพาเจินทุนจากต่างประเทศ และก่อให้เกิดปัญหา ตามมาจากประเทศเจ้าของเงินทุน ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไม่เป็นอิสระ คังนั้น วิทยา นิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ทำการสร้างแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคในส่วนของภาคการบริโภคและการออม ของประเทศขึ้น เพื่อประโยชน์ในการอธิบายและพยากรณ์พฤติกรรมการบริโภคและการออม ของประเทศ โดยในการศึกษาได้แบ่งข้อมูลออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่ใช้ข้อมูลรายปีในช่วงปี พ.ศ.2513-2542 และส่วนที่ใช้ข้อมูลรายไตรมาสในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ.2536-ไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ.2543 ทำการศึกษาด้วยวิธี cointegration and error correction mechanism

ผลการศึกษาพบว่า แบบจำลองการบริโภคและการออมทั้งรายปี และรายไตรมาส มีความ สัมพันธ์ในระยะยาวและมีกระบวนการปรับตัวในระยะสั้น โดยในแบบจำลองการบริโภคและการ ออมรายปี พบว่า แบบจำลองการบริโภคมีคุลยภาพในระยะยาวและการปรับตัวในระยะสั้นกับ (หรือ ได้รับอิทธิพลจาก) รายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง ดัชนีราคาสินค้า สินเชื่อเพื่อการบริโภคจากธนาคาร พาณิชย์และการออมของภาคเอกชน ส่วนแบบจำลองการออมของภาคครัวเรือนมีคุลยภาพในระยะ ยาวและการปรับตัวในระยะสั้นกับรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง จำนวนผู้พึ่งพิง อัตราคอกเบี้ย และสินเชื้อ เพื่อการบริโภคจากธนาคารพาณิชย์ แบบจำลองการออมของภาคธุรกิจมีคุลยภาพในระยะยาวและ การปรับตัวในระยะสั้นกับอัตราคอกเบี้ย เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และกำไรของธุรกิจ ส่วนแบบจำลองดัชนีราคามีคุลยภาพในระยะยาวและการปรับตัวในระยะสั้นกับปริมาณเงิน อัตรา คอกเบี้ย และราคาน้ำมัน โดยที่แบบจำลองรายได้ประชาชาติมีคุลยภาพในระยะยาวและการปรับตัว ในระยะสั้นกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และแบบจำลองรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงมีคุลยภาพ ในระยะยาวและการปรับตัวในระยะสั้นกับรายได้ประชาชาติ

ส่วนผลการศึกษาแบบจำลองการบริโภคและการออมรายไตรมาสของประเทศ พบว่า แบบ จำลองการบริโภคมีคุลยภาพในระยะยาวและการปรับตัวในระยะสั้นกับรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง ดัชนี ราคาสินค้า ความมั่งคั่ง และการออมของภาคเอกชน ส่วนแบบจำลองการออมของภาคครัวเรือนมี คุลยภาพในระยะยาวและการปรับตัวในระยะสั้นกับรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง อัตราคอกเบี้ยเงินฝาก และสินเชื่อเพื่อการบริโภคจากธนาคารพาณิชย์ โดยแบบจำลองการออมของภาคธุรกิจมีคุลยภาพใน ระยะยาวและการปรับตัวในระยะสั้นกับรายได้ประชาชาติ อัตราคอกเบี้ยเงินฝาก และสินเชื่อเพื่อ การบริโภคจองธนาคารพาณิชย์ และสำหรับแบบจำลองคัชนีราคามีคุลยภาพในระยะยาวและการ ปรับตัวในระยะสั้นกับปริมาณเงิน อัตราค่าจ้าง ดัชนีราคาสินค้านำเข้า และราคาน้ำมัน โดยที่แบบ จำลองรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงมีคุลยภาพในระยะยาวและการปรับตัวในระยะสั้นกับรายได้ประชาชาติ

ผลการทำ simulation ของแบบจำลองทั้งในรายปีและรายไตรมาส เป็นที่น่าพอใจ และ สามารถนำไปใช้ในการพยากรณ์ได้ดี และการใช้ข้อมูลรายปีให้ผลการพยากรณ์ดีกว่ารายไตรมาส เล็กน้อย Thesis Title

The Econometric Model for Consumption and Saving of

Thailand

Author

Miss Pimonpun Surawasri

M. Econ.

Examining Committee

Lecturer Dr. Songsak Sriboonchitta

Chairperson

Lecturer Dr. Sangkom Suwannarat

Member

Associate Professor Dr. Aree Wiboonpongse Member

ABSTRACT

The consumption and saving behaviors of people in a society have a significant role in economic growth. The consumption component is essential in the aggregate demand, and changes in consumption will affect resource allocation, production and investment behaviors. Thus the study on consumption behavior can provide useful information for the planning of production, investment and other economic activities. The saving component is the source of fund for investment. The lack of savings will subject a country to depend on foreign capital and borrowing which might be attended by certain problems that affect the country's economic freedom. The thesis, therefore aims to build a macroeconomic model on the part of consumption and saving of Thailand for use in explaining and forecasting consumption and saving behaviors in Thailand, The study is separated into 2 parts. The first part is based on annul data during 1970-1999 period and the second on quarterly data from 1st quarter of 1993 to 2nd quarter of 2000. The methodology of the study was cointegration and error correction mechanism.

The results of the study indicated that the econometric models for consumption and saving of Thailand either using data on annual quarterly data were cointegrated, implying that models have long run equilibrium and short run adjustment. In the models using annual data, it is found that consumption model has long run equilibrium and short run adjustment in association with (or receives influence from) disposable income, consumer price index, consumption credit (bills, loans and overdrafts) from commercial banks and private savings. Household saving model shows that long run equilibrium and short run adjustment are related to disposable income, number of dependents, interest rate and consumption credit (bills, loans and overdrafts) from commercial banks. Business saving model has long run equilibrium and short run adjustment in association with interest rate, net foreign direct investment and business profit. Consumer price index model has long run equilibrium and short run adjustment in association with money supply, interest rate and wholesale price index of petroleum. National income model has long run equilibrium and short run adjustment associated with national income model has long run equilibrium and short run adjustment associated with national income.

In the models using quarterly data it is found that consumption model has long run equilibrium and short run adjustment in association with disposable income, consumer price index, wealth and private saving. Household saving model has long run equilibrium and short run adjustment in relation to disposable income, time deposit interest rate and consumption credit (bills, loans and overdrafts) from commercial banks. Business saving model shows long run equilibrium and short run adjustment to associated with national income, time deposit interest rate and consumption credit (bills, loans and overdrafts) from commercial banks. Consumer price index model has long run equilibrium and short run adjustment corresponding to money supply, wage rate, import price index and wholesale price index of petroleum. Disposable income model has long run equilibrium and short run adjustment in association with national income.

The simulation results in both annual and quarterly data models are satisfactory and can be used for forecasting quite well. However, the models based on annual data provide more reliable forecasts compared to those based on quarterly data.